

**UREDBA (EU) 2023/2405 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN
SVETA**

z dne 18. oktobra 2023

**o zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev za trajnostni zračni
prevoz (ReFuelEU za letalstvo)**

(Besedilo velja za EGP)

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa harmonizirana pravila o uporabi in dobavi trajnostnih letalskih goriv.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za operatorje zrakoplovov, letališča Unije in njihove zadevne organe za upravljanje letališč Unije ter dobavitelje letalskega goriva.

Brez poseganja v odstavek 3 se ta uredba uporablja samo za lete v komercialnem zračnem prevozu.

2. Država članica lahko po posvetovanju z organom za upravljanje letališča odloči, da se letališče, ki ni zajeto v členu 3, točka 1, in je na njenem ozemlju, za namene te uredbe obravnava kot letališče Unije, pod pogojem, da so ob času odločitve države članice izpolnjene zahteve iz člena 6(1).

Organ za upravljanje letališča, ki ni zajeto v členu 3, točka 1, in je na ozemlju države članice, lahko zahteva, da se to letališče za namene te uredbe obravnava kot letališče Unije, pod pogojem, da v času vložitve zahteve izpolnjuje zahteve iz člena 6(1). Navedeni organ za upravljanje letališča o tej zahtevi uradno obvesti državo članico, katere organ ali organi so odgovorni za letališče na podlagi člena 11(6). Temu uradnemu obvestilu se priloži potrdilo, da letališče izpolnjuje zahteve iz člena 6(1).

Zadevna država članica o odločitvi iz prvega pododstavka tega odstavka uradno obvesti Komisijo in Agencijo Evropske unije za varnost v letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Agencija) vsaj šest mesecev pred začetkom poročevalnega obdobja, od katerega se navedena odločitev začne uporabljati. Odločitvi države članice se priloži obrazloženo mnenje, iz katerega je razvidno, da temelji na sorazmernih in nediskriminatornih merilih glede na letališča s podobnimi konkurenčnimi značilnostmi.

3. Oseba, ki opravlja lete v komercialnem zračnem prevozu in ni zajeta v členu 3, točka 3, se lahko odloči, da se za namene te uredbe obravnava kot operator zrakoplova. Oseba, ki opravlja lete, ki niso leti v komercialnem zračnem prevozu v smislu člena 3, točka 4, se lahko odloči, da se za namene te uredbe obravnava kot operator zrakoplova. Oseba, ki jo zajema člen 3, točka 3, se lahko odloči, da ta uredba zajema tudi njene lete v nekomercialnem zračnem prevozu. Vsaka taka oseba o svoji odločitvi uradno obvesti državo članico, katere

▼B

pristojni organ ali organi so odgovorni za navedenega operatorja zrakoplova v skladu s členom 11(5). Navedena država članica o tej odločitvi vsaj šest mesecev pred začetkom poročevalnega obdobja, od katerega se navedena odločitev začne uporabljati, uradno obvesti Komisijo in Agencijo.

4. Komisija na podlagi informacij, prejetih v skladu z odstavkoma 2 in 3, zagotovi posodobljen in konsolidiran seznam zadevnih letališč Unije in operatorjev zrakoplovov. Navedeni seznam je zlahka dostopen.

*Člen 3***Opredelitev pojmov**

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „letališče Unije“ pomeni letališče, kakor je opredeljeno v členu 2, točka 1, Direktive 2009/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, na katerem potniški promet presega 800 000 potnikov ali na katerem tovorni promet presega 100 000 ton v predhodnem poročevalnem obdobju in ki se ne nahaja v najbolj oddaljeni regiji, kot je navedeno v členu 349 PDEU;
- (2) „organ za upravljanje letališča Unije“ v zvezi z letališčem Unije pomeni upravni organ letališča, kakor je opredeljen v členu 2, točka 2, Direktive 2009/12/ES, ali, če zadevna država članica upravljanje centraliziranih infrastruktur za sisteme za distribucijo goriva dodeli drugemu organu na podlagi člena 8(1) Direktive Sveta 96/67/ES ⁽²⁾, ta drugi organ;
- (3) „operator zrakoplova“ pomeni osebo, ki je v predhodnem poročevalnem obdobju opravila najmanj 500 letov v komercialnem potniškem zračnem prevozu ali 52 letov v komercialnem tovornem zračnem prevozu z odhodom z letališč Unije ali, kadar te osebe ni mogoče opredeliti, lastnika zrakoplova;
- (4) „let v komercialnem zračnem prevozu“ pomeni let, namenjen prevozu potnikov, tovora ali pošte za plačilo ali najem, vključno z letom poslovnega letalstva, ki se opravi v komercialne namene;

⁽¹⁾ Direktiva 2009/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o letaliških pristojbinah (UL L 70, 14.3.2009, str. 11).

⁽²⁾ Direktiva Sveta 96/67/ES z dne 15. oktobra 1996 o dostopu do trga storitev zemeljske oskrbe na letališčih Skupnosti (UL L 272, 25.10.1996, str. 36).

▼B

- (5) „proga“ pomeni pot, opravljeno na letu, ob upoštevanju kraja odhoda in namembnega kraja tega leta;
- (6) „letalsko gorivo“ pomeni nadomestno gorivo, proizvedeno za neposredno uporabo v zrakoplovih;
- (7) „trajnostna letalska goriva“ pomeni letalska goriva, ki so:
 - (a) sintetična letalska goriva;
 - (b) letalska biogoriva ali
 - (c) reciklirana ogljična letalska goriva;
- (8) „letalska biogoriva“ pomeni letalska goriva, ki so:
 - (a) „napredna pogonska biogoriva“, kakor so opredeljena v členu 2, drugi odstavek, točka 34, Direktive (EU) 2018/2001;
 - (b) „pogonska biogoriva“, kakor so opredeljena v členu 2, drugi odstavek, točka 33, Direktive (EU) 2018/2001, proizvedena iz surovin s seznama v delu B Priloge IX k navedeni direktivi, ali
 - (c) „pogonska biogoriva“, kakor so opredeljena v členu 2, drugi odstavek, točka 33, Direktive (EU) 2018/2001, razen biogoriv, proizvedenih iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo v smislu člena 2, drugi odstavek, točka 40, navedene direktive, ter ki izpolnjujejo trajnostna merila in merila za prihranek emisij v življenjskem ciklu iz člena 29 navedene direktive in so certificirana v skladu s členom 30 navedene direktive;
- (9) „reciklirana ogljična letalska goriva“ pomeni letalska goriva, ki so reciklirana ogljična goriva, kakor so opredeljena v členu 2, drugi odstavek, točka 35, Direktive (EU) 2018/2001, ki so skladna s pragom za prihranek emisij v življenjskem ciklu iz člena 29a(2) navedene direktive in so certificirana v skladu s členom 30 navedene direktive;
- (10) „šarža“ pomeni količino trajnostnih letalskih goriv, ki jih je mogoče identificirati s številko in jim je mogoče slediti;
- (11) „emisije v življenjskem ciklu“ pomeni emisije ekvivalenta ogljikovega dioksida iz trajnostnih letalskih goriv, ki upoštevajo emisije ekvivalenta ogljikovega dioksida iz proizvodnje, prevoza in distribucije energije ter njene rabe na krogu, tudi med zgorevanjem, izračunane v skladu z metodologijami, sprejetimi na podlagi člena 28(5) ali člena 31(5) Direktive (EU) 2018/2001, ali na podlagi ustreznega prava Unije;
- (12) „sintetična letalska goriva“ pomeni letalska goriva, ki so goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, kakor so opredeljena v členu 2, drugi odstavek, točka 36, Direktive (EU) 2018/2001, ki so skladna s pragom za prihranek emisij v življenjskem ciklu iz člena 29a(1) navedene direktive in so certificirana v skladu s členom 30 navedene direktive;

▼B

- (13) „sintetična nizkoogljična letalska goriva“ pomeni letalska goriva nebiološkega izvora, katerih energijska vsebnost izhaja iz nefosilnega nizkoogljičnega vodika ter ki izpolnjujejo 70-odstotni prag za prihranek emisij v življenjskem ciklu ob upoštevanju metodologij za ocenjevanje takih prihrankov emisij v življenjskem ciklu na podlagi ustreznega prava Unije;
- (14) „konvencionalna letalska goriva“ pomeni letalska goriva, proizvedena iz fosilnih neobnovljivih virov ogljikovodikovih goriv;
- (15) „nizkoogljični vodik za letalstvo“ pomeni vodik za uporabo v zrakoplovih, katerega energijska vsebnost izhaja iz nefosilnih neobnovljivih virov ter ki izpolnjuje 70-odstotni prag za prihranek emisij v življenjskem ciklu ob upoštevanju metodologij za ocenjevanje takih prihrankov emisij v življenjskem ciklu na podlagi ustreznega prava Unije;
- (16) „obnovljivi vodik za letalstvo“ pomeni vodik za uporabo v zrakoplovih, ki se obravnava kot gorivo iz obnovljivih virov nebiološkega izvora v smislu člena 2, drugi odstavek, točka 36, Direktive (EU) 2018/2001 ter izpolnjuje prag za prihranek emisij v življenjskem ciklu iz člena 29a(1) navedene direktive in je certificiran v skladu s členom 30 navedene direktive;
- (17) „vodik za letalstvo“ pomeni obnovljivi vodik za letalstvo ali nizkoogljični vodik za letalstvo;
- (18) „nizkoogljična letalska goriva“ pomeni sintetična nizkoogljična letalska goriva ali nizkoogljični vodik za letalstvo;
- (19) „dobavitelj letalskega goriva“ pomeni dobavitelja goriva, kakor je opredeljen v členu 2, drugi odstavek, točka 38, Direktive (EU) 2018/2001, ki letalsko gorivo ali vodik za letalstvo dobavlja na letališču Unije;
- (20) „izvajalec oskrbe z gorivom“ pomeni izvajalca storitev zemeljske oskrbe, ki organizira in izvaja dejavnosti polnjenja in praznjenja rezervoarja z gorivom, vključno s skladiščenjem goriva ter nadzorom kakovosti in količine dobavljenega goriva, za operatorje zrakoplovov na letališčih Unije, kakor je navedeno v Prilogi k Direktivi 96/67/ES;
- (21) „glavni kraj poslovanja“ pomeni glavni ali statutarni sedež dobavitelja letalskega goriva v državi članici, v kateri poteka glavni finančni in operativni nadzor dobavitelja letalskega goriva;
- (22) „leto poročanja“ pomeni enoletno obdobje, v katerem je treba poročila iz členov 8 in 10 predložiti med 1. januarjem in 31. decembrom;

▼B

- (23) „poročevalno obdobje“ pomeni obdobje med 1. januarjem in 31. decembrom leta pred letom poročanja;
- (24) „letna potreba po letalskem gorivu“ pomeni količino letalskega goriva, opredeljenega kot gorivo za potovanje in gorivo za vožnjo po tleh v Prilogi IV k Uredbi Komisije (EU) št. 965/2012 ⁽³⁾, ki je potrebna za opravljanje vseh letov, zajetih s to uredbo, ki jih izvaja operator zrakoplova in odhajajo z določenega letališča Unije, v poročevalnem obdobju;
- (25) „letna nenatočena količina“ pomeni razliko med letno potrebo po letalskem gorivu in dejanskim gorivom, ki ga operator zrakoplova natoči pred leti, zajetimi s to uredbo, z odhodom z določenega letališča Unije v poročevalnem obdobju;
- (26) „skupna letna nenatočena količina“ pomeni vsoto letnih nenatočenih količin operatorja zrakoplova na vseh letališčih Unije v poročevalnem obdobju;
- (27) „shema za toplogredne pline“ pomeni shemo, ki operatorjem zrakoplovov podeljuje ugodnosti za uporabo trajnostnih letalskih goriv.

*Člen 4***Deleži trajnostnih letalskih goriv, ki so na voljo na letališčih Unije**

1. V skladu s členom 15 dobavitelji letalskega goriva zagotovijo, da vse letalsko gorivo, ki je na voljo operatorjem zrakoplovov na vsakem letališču Unije, vsebuje minimalne deleže trajnostnega letalskega goriva, vključno z minimalnimi deleži sintetičnega letalskega goriva v skladu z vrednostmi in datumi uporabe iz Priloge I. Brez poseganja v te minimalne deleže dobavitelji letalskega goriva tudi zagotovijo, da vse letalsko gorivo, ki je na voljo operatorjem zrakoplovov na vsakem letališču Unije v obdobjih od 1. januarja 2030 do 31. decembra 2031 in od 1. januarja 2032 do 31. decembra 2034, vsebuje vsaj povprečne deleže sintetičnih letalskih goriv v skladu z vrednostmi iz Priloge I.

Prav tako se šteje, da je ta obveznost izpolnjena, če so minimalni deleži iz prvega pododstavka doseženi z uporabo:

- (a) obnovljivega vodika za letalstvo;
- (b) nizkoogljčnih letalskih goriv.

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) št. 965/2012 z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 296, 25.10.2012, str. 1).

▼B

2. Za namene izračuna minimalnih deležev v Prilogi I, kadar je vodik za letalstvo na voljo operatorjem zrakoplovov na letališču Unije:

▼C1

(a) so vrednosti v zvezi z energijsko vsebnostjo vseh zadevnih goriv tiste iz člena 27(2), točki (g) in (h), Direktive (EU) 2018/2001 in Priloge III k navedeni direktivi ali ustreznih mednarodnih letalskih standardov v zvezi z gorivi, ki niso vključena v navedeno prilogo, ter

▼B

(b) se energijska vsebnost dobavljenega vodika za letalstvo upošteva tako v števcu kot imenovalcu.

3. Kadar dobavitelj letalskega goriva uporabi možnost iz drugega pododstavka odstavka 1 ali kadar operator zrakoplova natoči goriva iz navedenega pododstavka, se sklicevanja na trajnostna letalska goriva v členu 3, točke 10, 11 in 27, členih 8, 9 in 10, členu 12(6) in (7), členu 13(1), točke (a), (b) in (g), členu 14, členu 15(1) in Prilogi II razumejo, kot da se nanašajo tudi na nizkoogljična letalska goriva in obnovljivi vodik za letalstvo.

4. Za vsako poročevalno obdobje letalska biogoriva, razen naprednih pogonskih biogoriv, kot so opredeljena v členu 2, drugi odstavek, točka 34, Direktive (EU) 2018/2001, in biogoriv, proizvedenih iz surovin s seznama v delu B Priloge IX k navedeni direktivi, ki jih na letališčih Unije dobavlja vsak dobavitelj letalskega goriva, predstavljajo največ 3 % dobavljenih letalskih goriv za namene skladnosti z minimalnimi deleži iz odstavka 1 tega člena in Priloge I k tej uredbi.

5. Trajnostna letalska goriva, proizvedena iz naslednjih surovin, se izključijo iz izračuna minimalnih deležev trajnostnih letalskih goriv iz Priloge I k tej uredbi: „poljščine, ki se uporabljajo za živila in krmo“, kot so opredeljene v členu 2, drugi odstavek, točka 40, Direktive (EU) 2018/2001, vmesni posevki, destilat maščobnih kislin palmovega olja, materiali iz palme in soje ter milnica (soap-stock) in njeni derivati.

Vendar se ta izključitev ne uporablja za nobeno surovino, ki je vključena v Prilogo IX k Direktivi (EU) 2018/2001, pod pogoji iz navedene priloge.

6. Dobavitelji letalskega goriva lahko izpolnjevanje obveznosti iz odstavka 1 tega člena dokažejo z uporabo sistema masne bilance iz člena 30 Direktive (EU) 2018/2001.

7. Brez poseganja v uporabo člena 12(4) in (5), kadar dobavitelj letalskega goriva ne dobavi minimalnih deležev, določenih v Prilogi I za dano poročevalno obdobje, ta primanjkljaj v naslednjem poročevalnem obdobju vsaj nadoknadi. V izjemnih primerih, kadar dobavitelj letalskega goriva ne dobavi povprečnih deležev sintetičnega letalskega

▼B

goriva v obdobju od 1. januarja 2030 do 31. decembra 2031, ta primanjkljaj vsaj nadoknadi pred koncem obdobja od 1. januarja 2032 do 31. decembra 2034, in kadar dobavitelj letalskega goriva ne dobavi povprečnih deležev sintetičnega letalskega goriva v obdobju od 1. januarja 2032 do 31. decembra 2034, ta primanjkljaj vsaj nadoknadi v naslednjem poročevalnem obdobju.

*Člen 5***Obveznost polnjenja goriva za operatorje zrakoplovov**

1. Letna količina letalskega goriva, ki jo določen operator zrakoplova natoči na določenem letališču Unije, znaša najmanj 90 % letne potrebe po letalskem gorivu.

2. Operator zrakoplova ima možnost, da ne dosega praga iz odstavka 1 tega člena, kadar je to potrebno zaradi skladnosti z veljavnimi pravili o varnosti goriva. V takih primerih zadevni operator zrakoplova pristojnemu organu ali organom iz člena 11(6) in Agenciji ustrezno utemelji, zakaj ne dosega praga, vključno z navedbo prizadetih prog. Navedene informacije se vključijo v poročilo iz člena 8. Povezane količine goriva se sporočijo ločeno v skladu s členom 8.

3. V izjemnih primerih lahko operator zrakoplova, kadar je to ustrezno utemeljeno, od pristojnega organa ali organov iz člena 11(6) zahteva začasno izvzetje iz obveznosti iz odstavka 1 tega člena za lete na določeni obstoječi ali novi progi, krajši od 850 kilometrov oziroma 1 200 kilometrov za proge, ki povezujejo letališča na otokih brez železniških ali cestnih povezav, z odhodom z letališča Unije. Navedena razdalja se izračuna po metodi najkrajše poti (letenja) med dvema točkama na zemlji.

Taka zahteva se vloži vsaj tri mesece pred predvidenim datumom začetka uporabe izvzetja, priloži pa se ji podrobna in ustrezna utemeljitev. Taka izjema bi morala biti omejena na naslednje primere:

- (a) resne in ponavljajoče se operativne težave pri polnjenju zrakoplovov z gorivom na določenem letališču Unije, zaradi katerih operatorji zrakoplovov teh ne morejo odpraviti v razumnem času, ali
- (b) strukturne težave pri dobavi letalskega goriva, ki izhajajo iz geografskih značilnosti določenega letališča Unije, zaradi česar so cene letalskih goriv znatno višje od cen, ki se v povprečju uporabljajo za podobne vrste letalskih goriv na drugih letališčih Unije, zlasti zaradi posebnih omejitev pri prevozu goriva ali omejene razpoložljivosti goriv na zadevnem letališču Unije, in zaradi česar je zadevni operator zrakoplova v precej slabšem konkurenčnem položaju v primerjavi s tržnimi pogoji na drugih letališčih Unije s podobnimi konkurenčnimi značilnostmi.

4. Pristojni organ ali organi ocenijo to zahtevo. Glede na predloženo utemeljitev lahko zahtevajo dodatne informacije.

▼B

5. Pristojni organ ali organi sprejmejo odločitev o tej zahtevi brez nepotrebnega odlašanja in najpozneje en mesec pred datumom začetka uporabe predvidenega izvzetja. Kadar pristojni organ ali organi na podlagi odstavka 4 zahtevajo dodatne informacije, se rok, v katerem morajo pristojni organ ali organi sprejeti odločitev, začasno prekine, dokler operator zrakoplova ne zagotovi popolnih informacij.

Odobreno izvzetje ima omejeno obdobje veljavnosti, ki ni daljše od enega leta, nato pa se na zahtevo operatorja zrakoplova ponovno pregleda.

6. Pristojni organ ali organi sprejmejo odločitev o sprejetju ali zavrnitvi vsake prve zahteve za izvzetje, predložene na podlagi odstavka 3. Če se taka odločitev ne sprejme v roku iz odstavka 5, se to ne šteje za odločitev o odobritvi zahtevanega izvzetja. Če se odločitev v zvezi z zahtevo za podaljšanje obstoječega izvzetja ne sprejme – pod pogojem, da je taka zahteva podprta s podrobno in ustrezno utemeljitvijo – najpozneje en mesec pred datumom predvidenega podaljšanja, se šteje, da gre za odločitev o odobritvi nadaljnje uporabe zahtevanega izvzetja.

7. Operator zrakoplova ima pravico do pritožbe zoper odločitev pristojnega organa ali organov, ki zavrnejo zahtevo za izvzetje.

8. Pristojni organ ali organi o seznamu odobrenih in zavrnenih izvzetij uradno obvestijo Komisijo ter pri tem navedejo utemeljitev svoje odločitve in oceno, na kateri temelji. Komisija objavi seznam odobrenih izvzetij in ga vsaj enkrat letno posodobi.

9. Komisija lahko na podlagi pisne pritožbe, ki jo predloži država članica, operator zrakoplova, organ za upravljanje zadevnega letališča Unije ali dobavitelj letalskega goriva, ali na lastno pobudo in potem ko oceni predloženo utemeljitev izvzetja, odobrenega v skladu z odstavkom 5 tega člena, glede na merila iz odstavka 3 tega člena, sprejme izvedbene akte, s katerimi od pristojnega organa ali organov zahteva, da sprejmejo odločitev o razveljavitvi navedenega izvzetja od začetka naslednjega obdobja voznega reda letov v smislu člena 2, točka (d), Uredbe Sveta (EGS) št. 95/93 ⁽⁴⁾. Če se navedeno obdobje voznega reda letov začne manj kot dva meseca po objavi odločitve, odločitev o razveljavitvi izvzetja začne veljati od začetka naslednjega obdobja voznega reda letov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 16(2).

10. Da bi Komisija lahko sprejela izvedbene akte iz odstavka 9, lahko od držav članic in operatorjev zrakoplovov zahteva vse potrebne informacije. Države članice in operatorji zrakoplovov take informacije zagotovijo brez nepotrebnega odlašanja. Države članice operatorjem zrakoplovov olajšajo zagotavljanje informacij.

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 95/93 z dne 18. januarja 1993 o skupnih pravilih dodeljevanja slotov na letališčih Skupnosti (UL L 14, 22.1.1993, str. 1).

▼B

11. Komisija do 1. septembra 2024 sprejme smernice o uporabi izvzetij iz tega člena. Take smernice vključujejo elemente, ki jih mora zagotoviti operator zrakoplova za utemeljitev navedenih izvzetij.

*Člen 6***Obveznosti organa za upravljanje letališča Unije za olajšanje dostopa do trajnostnih letalskih goriv**

1. Organi za upravljanje letališč Unije sprejmejo vse ukrepe, potrebne za olajšanje dostopa operatorjev zrakoplovov do letalskih goriv, ki vsebujejo minimalne deleže trajnostnih letalskih goriv v skladu s to uredbo.

2. Kadar operatorji zrakoplovov pristojnemu organu ali organom poročajo o težavah pri dostopu do letalskih goriv, ki vsebujejo minimalne deleže trajnostnih letalskih goriv v skladu s to uredbo, na določenem letališču Unije, pristojni organ ali organi od organa za upravljanje letališča Unije zahtevajo, da zagotovi informacije, potrebne za dokazovanje skladnosti z odstavkom 1. Zadevni organ za upravljanje letališča Unije pristojnemu organu brez nepotrebnega odlašanja posreduje informacije.

3. Pristojni organ ali organi ocenijo vse informacije, prejete v skladu z odstavkom 2. Kadar pristojni organ ali organi ugotovijo, da organ za upravljanje letališča Unije izpolnjuje svoje obveznosti iz odstavka 1, o tem obvestijo Komisijo in Agencijo. V primeru neskladnosti pristojni organ ali organi od organa za upravljanje letališča Unije zahtevajo, da brez nepotrebnega odlašanja, v vsakem primeru pa najpozneje tri leta po zahtevi pristojnega organa na podlagi odstavka 2, opredeli in sprejme potrebne ukrepe za obravnavo nezadostnega dostopa operatorjev zrakoplovov do letalskih goriv, ki vsebujejo minimalne deleže trajnostnih letalskih goriv.

4. Za namene odstavkov 2 in 3, kadar je to ustrezno, dobavitelji letalskega goriva, izvajalci oskrbe z gorivom, operatorji zrakoplovov in vse druge strani, ki jih sporočene težave zadevajo, na zahtevo in brez nepotrebnega odlašanja organu za upravljanje letališča Unije zagotovijo vse potrebne informacije ter z njim sodelujejo pri opredeljevanju in sprejemanju potrebnih ukrepov za odpravo sporočenih težav.

5. Pristojni organ ali organi Agenciji brez nepotrebnega odlašanja posredujejo vse ustrezne informacije iz odstavkov 2 in 3 tega člena, da bi lahko pripravila tehnično poročilo iz člena 13.

Člen 7

Spodbujanje dobave vodika in električne energije na letališčih Unije

1. Organi za upravljanje letališč Unije, dobavitelji letalskega goriva in izvajalci oskrbe z gorivom po potrebi sodelujejo s svojo državo članico pri pripravi nacionalnih okvirov politike za vzpostavitev infrastrukture za alternativna goriva na letališčih, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) 2023/1804 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁵⁾.

2. Organi za upravljanje letališč Unije, dobavitelji letalskega goriva in izvajalci oskrbe z gorivom po potrebi v skladu z nacionalnimi okviri politike iz odstavka 1, kadar so taki okviri sprejeti, sodelujejo in si prizadevajo za lažji dostop operatorjev zrakoplovov do vodika ali električne energije, ki se uporabljata predvsem za pogon zrakoplova, ter za zagotavljanje infrastrukture in storitev, potrebnih za dobavo, skladiščenje in polnjenje takega vodika ali električne energije, z namenom oskrbe ali polnjenja zrakoplovov z gorivom v skladu z nacionalnimi okviri politike za vzpostavitev infrastrukture za alternativna goriva, kadar je to ustrezno.

3. Organi za upravljanje letališč Unije do 31. marca 2025 in nato vsaki dve leti pristojnim organom in Agenciji poročajo o napredku pri obstoječih projektih za svoja letališča Unije, s katerimi se izvaja katera koli od pobud iz odstavka 2. To poročilo vključuje informacije, ki so javno dostopne ali se lahko objavijo, po potrebi vključno s projekcijami količin in vrste proizvedenega vodika in električne energije ter dobave operatorjem zrakoplovov na letališču Unije, pa tudi načrte za vzpostavitev polnilne in oskrbovalne infrastrukture ter storitev, kadar so taki načrti sprejeti.

Člen 8

Obveznosti poročanja za operatorje zrakoplovov

1. Operatorji zrakoplovov do 31. marca vsakega leta poročanja in prvič leta 2025 pristojnim organom in Agenciji sporočijo naslednje podatke o določenem poročevalnem obdobju:

- (a) skupno količino natočenega letalskega goriva na vsakem posameznem letališču Unije, izraženo v tonah;
- (b) letno potrebo po letalskem gorivu na posamezno letališče Unije, izraženo v tonah;
- (c) letno nenatočeno količino na posamezno letališče Unije, ki se sporoči kot 0 (nič), če je letna nenatočena količina negativna ali če je manjša od ali enaka 10 % letne potrebe po letalskem gorivu;

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2023/1804 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva in razveljavitvi Direktive 2014/94/EU (UL L 234, 22.9.2023, str. 1).

▼B

- (d) letno natočeno količino na posamezno letališče Unije zaradi skladnosti z veljavnimi pravili o varnosti goriva v skladu s členom 5(2), izraženo v tonah;
- (e) skupno količino trajnostnega letalskega goriva, kupljenega od dobaviteljev letalskega goriva, za opravljanje letov, zajetih s to uredbo, z odhodom z letališč Unije, izraženo v tonah;
- (f) za vsak nakup trajnostnega letalskega goriva ime dobavitelja letalskega goriva, kupljeno količino, izraženo v tonah, postopek pretvorbe, značilnosti in izvor surovin, ki se uporabljajo za proizvodnjo, ter emisije trajnostnega letalskega goriva v življenjskem ciklu, v primeru nakupa, ki vključuje različne vrste trajnostnega letalskega goriva z različnimi značilnostmi, pa zadevne informacije za vsako vrsto trajnostnega letalskega goriva;
- (g) skupno število opravljenih letov, zajetih s to uredbo, z odhodom z letališč Unije, izraženo v številu letov in ur letenja.

2. Poročilo se predstavi v skladu s predlogami iz Priloge II.

3. Poročilo preveri neodvisni preveritelj v skladu z zahtevami iz členov 14 in 15 Direktive 2003/87/ES ter izvedbenih aktov, sprejetih na tej podlagi.

Člen 9

Izjava operatorja zrakoplova o uporabi trajnostnih letalskih goriv

1. Operatorji zrakoplovov ne uveljavljajo ugodnosti za uporabo iste šarže trajnostnih letalskih goriv v več kot eni shemi za toplogredne pline. Emisijski faktor za uporabo trajnostnih letalskih goriv v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (EU ETS) je določen v Prilogi IV k Direktivi 2003/87/ES ali izvedbenih aktih, sprejetih v skladu s členom 14 navedene direktive. Za dodeljevanje pravic v okviru EU ETS se uporablja Direktiva 2003/87/ES. Za dodeljevanje pravic, rezerviranih za polnjenje trajnostnega letalskega goriva v okviru EU ETS, se uporablja člen 3c(6) Direktive 2003/87/ES.

Operatorji zrakoplovov skupaj s poročilom iz člena 8 Agenciji posredujejo:

- (a) izjavo o shemah za toplogredne pline, v katerih sodelujejo in v katerih imajo možnost poročati o uporabi trajnostnih letalskih goriv;
- (b) izjavo, da niso poročali o istih šaržah trajnostnih letalskih goriv v več kot eni shemi za toplogredne pline, ter

▼B

- (c) informacije o sodelovanju v shemah finančne podpore na ravni Unije ter nacionalnih ali regionalnih shemah finančne podpore, ki operatorjem zrakoplovov omogočajo, da prejmejo nadomestilo za stroške kupljenih trajnostnih letalskih goriv, in informacije o tem, ali je bila za isto šaržo trajnostnih letalskih goriv prejeta podpora v okviru več kot ene sheme finančne podpore.

2. Za poročanje o uporabi trajnostnih letalskih goriv v skladu z določbami člena 8 te uredbe ali v okviru sheme za toplogredne pline dobavitelji letalskega goriva operatorjem zrakoplovov čim prej, najpozneje pa do 14. februarja vsakega leta poročanja brezplačno posredujejo relevantne točne informacije v zvezi s poročevalnim obdobjem.

3. Operator zrakoplova lahko od dobavitelja letalskega goriva zahteva, da mu predloži informacije iz odstavka 2 za druge obveznosti poročanja, vključno s tistimi, ki izhajajo iz nacionalne zakonodaje. Dobavitelj letalskega goriva te informacije zagotovi brezplačno. Kadar zahteva zadeva informacije v zvezi z obdobjem, ki se je v času zahteve že izteklo, dobavitelj letalskega goriva te informacije zagotovi v 90 dneh od datuma navedene zahteve. Kadar zahteva zadeva informacije v zvezi s poročevalnim obdobjem, ki se ob vložitvi zahteve še ni izteklo, si operator zrakoplova prizadeva predložiti zahtevo vsaj 45 dni pred koncem navedenega obdobja. Dobavitelj letalskega goriva te informacije zagotovi v 45 dneh po koncu navedenega obdobja.

Člen 10

Obveznosti poročanja za dobavitelje letalskega goriva

Najpozneje do 14. februarja vsakega leta poročanja in prvič leta 2025 dobavitelji letalskega goriva v podatkovno zbirko Unije iz člena 31a Direktive (EU) 2018/2001 posredujejo naslednje informacije v zvezi s poročevalnim obdobjem:

- (a) količino letalskega goriva, dobavljenega na vsakem letališču Unije, izraženo v tonah;
- (b) količino trajnostnega letalskega goriva, dobavljenega na vsakem letališču Unije in za vsako vrsto trajnostnega letalskega goriva, kot je podrobno opisano v točki (c), izraženo v tonah;
- (c) postopek pretvorbe, značilnosti in izvor surovin, uporabljenih za proizvodnjo, in emisije v življenjskem ciklu za vsako vrsto trajnostnega letalskega goriva, dobavljenega na letališčih Unije;
- (d) vsebnost aromатов in naftalenov v volumskem odstotku ter vsebnost žvepla v masnem deležu v dobavljenem letalskem gorivu na posamezno šaržo, na posamezno letališče Unije in na ravni Unije, z navedbo skupnega volumna in mase vsake šarže ter preskusne metode, uporabljene za merjenje vsebnosti vsake snovi na ravni šarže;

▼B

- (e) energijsko vsebnost letalskega goriva in trajnostnih letalskih goriv, dobavljenih na vsakem letališču Unije, za vsako vrsto goriva.

Države članice na nacionalni ravni vzpostavijo potreben pravni in upravni okvir, s katerim zagotovijo, da so informacije, ki jih dobavitelji letalskega goriva vnesejo v navedeno podatkovno zbirko Unije, točne ter so bile preverjene in revidirane na podlagi člena 31a Direktive (EU) 2018/2001.

Agencija in pristojni organi imajo dostop do navedene podatkovne zbirke Unije. Agencija uporablja informacije iz navedene podatkovne zbirke Unije, potem ko se informacije preverijo na ravni držav članic na podlagi člena 31a Direktive (EU) 2018/2001.

Člen 11

Pristojni organ

1. Države članice imenujejo pristojni organ ali organe, pristojne za izvrševanje uporabe te uredbe in nalaganje glob operatorjem zrakoplovov, organom za upravljanje letališč Unije in dobaviteljem letalskega goriva. Države članice Komisijo in Agencijo obvestijo o identiteti pristojnega organa ali organov, ki so jih imenovali.

2. Države članice zagotovijo, da njihovi pristojni organi svoje naloge nadzora in izvrševanja izvajajo nepristransko, pregledno in neodvisno od operatorjev zrakoplovov, dobaviteljev letalskega goriva in organov za upravljanje letališč Unije. Države članice zagotovijo tudi, da imajo njihovi pristojni organi potrebna sredstva in zmogljivosti za učinkovito in pravočasno izvajanje nalog, ki so jim dodeljene na podlagi te uredbe.

3. Komisija, Agencija in pristojni organi držav članic sodelujejo in si izmenjujejo vse ustrezne informacije, da zagotovijo učinkovito izvajanje in skladnost s to uredbo.

4. Agencija posreduje pristojnim organom zbirne podatke operatorjev zrakoplovov, letališč Unije in njihovih zadevnih organov za upravljanje ter dobaviteljev letalskega goriva, za katere so ti organi pristojni na podlagi odstavkov 5, 6 in 7.

5. Odgovorna država članica, katere pristojni organ ali organi, imenovani v skladu z odstavkom 1 tega člena, so odgovorni za določenega operatorja zrakoplova, se določi na podlagi Uredbe Komisije (ES) št. 748/2009 ⁽⁶⁾. Za operatorje zrakoplovov, ki v navedeni uredbi niso dodeljeni posamezni državi članici, se odgovorna država članica določi na podlagi pravil iz člena 18a Direktive 2003/87/ES. Komisija lahko državam članicam pomaga v procesu pripisovanja. V tem okviru lahko Komisija zaprosi Eurocontrol za pomoč in v ta namen z njim sklene ustrezen sporazum.

⁽⁶⁾ Uredba Komisije (ES) št. 748/2009 z dne 5. avgusta 2009 o seznamu operatorjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES, z navedbo države članice upravljalke za vsakega operatorja zrakoplova (UL L 219, 22.8.2009, str. 1).

▼B

6. Odgovorna država članica, katere pristojni organ ali organi, imenovani v skladu z odstavkom 1, so odgovorni za določen organ za upravljanje letališča Unije, se določi na podlagi zadevne krajevne pristojnosti letališča Unije.

7. Odgovorna država članica, katere pristojni organ ali organi, imenovani v skladu z odstavkom 1, so odgovorni za določenega dobavitelja letalskega goriva, je država članica, v kateri ima zadevni dobavitelj letalskega goriva glavni kraj poslovanja.

8. Za dobavitelje letalskega goriva, ki nimajo glavnega kraja poslovanja v državi članici, je odgovorna država članica tista, v kateri je dobavitelj letalskega goriva v letu 2023 ali prvem letu dobavljanja letalskega goriva na trgu Unije, kar je pozneje, dobavil največ letalskega goriva.

Tak dobavitelj letalskega goriva lahko svojemu pristojnemu organu predloži obrazloženo zahtevo, v kateri zahteva prerazporeditev drugi državi članici, če je v dveh letih pred zahtevo v tej državi članici dobavil največji delež svojega letalskega goriva. Odločitev o prerazporeditvi se sprejme v šestih mesecih po zahtevi dobavitelja letalskega goriva, z njo se morajo strinjati pristojni organi države članice prerazporeditve ter se brez nepotrebnega odlašanja posreduje Agenciji in Komisiji. Uporablja se od začetka poročevalnega obdobja po datumu sprejetja te odločitve.

Člen 12

Izvrševanje

1. Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne, zlasti glede na naravo, trajanje, ponavljanje in resnost kršitve. Države članice o teh pravilih in ukrepih uradno obvestijo Komisijo do 31. decembra 2024 in jo brez odlašanja uradno obvestijo o vsakršni naknadni spremembi, ki nanje vpliva.

2. Države članice zagotovijo, da se lahko vsak operator zrakoplova, ki ne izpolnjuje obveznosti iz člena 5, kaznuje z globo. Ta globa je sorazmerna in odvračilna ter znaša vsaj dvakratnik zmnožka letne povprečne cene letalskega goriva na tono in skupne letne nenatočene količine. Operator zrakoplova je lahko oproščen globe, če lahko dokaže, da ni izpolnil obveznosti iz člena 5 zaradi izjemnih in nepredvidljivih okoliščin, na katere ni mogel vplivati in katerih posledicam se ne bi bilo mogoče izogniti, tudi če bi bili sprejeti vsi ustrezni ukrepi.

3. Države članice zagotovijo, da se lahko vsak organ za upravljanje letališča Unije, ki ne sprejme potrebnih ukrepov za obravnavo nezadostnega dostopa operatorjev zrakoplovov do letalskih goriv, ki vsebujejo minimalne deleže trajnostnih letalskih goriv na podlagi člena 6(3), kaznuje z globo.

▼B

4. Države članice zagotovijo, da se lahko vsak dobavitelj letalskega goriva, ki ne izpolnjuje obveznosti iz člena 4 v zvezi z minimalnimi deleži trajnostnega letalskega goriva, kaznuje z globo. Ta globa je sorazmerna in odvračilna ter znaša vsaj dvakratnik zmnožka razlike med povprečno letno ceno konvencionalnega letalskega goriva in trajnostnega letalskega goriva na tono ter količine letalskih goriv, ki ne izpolnjujejo minimalnih deležev iz člena 4 in Priloge I.

5. Države članice zagotovijo, da se lahko vsak dobavitelj letalskega goriva, ki ne izpolnjuje obveznosti iz člena 4 v zvezi z minimalnimi deleži sintetičnega letalskega goriva oziroma, za obdobje od 1. januarja 2030 do 31. decembra 2034, povprečnimi deleži sintetičnega letalskega goriva, kaznuje z globo. Ta globa je sorazmerna in odvračilna ter znaša vsaj dvakratnik zmnožka razlike med povprečno letno ceno sintetičnega letalskega goriva in konvencionalnega letalskega goriva na tono ter količine letalskega goriva, ki ne izpolnjuje minimalnih deležev iz člena 4 in Priloge I. Pri določanju globe, ki se nanaša na povprečne deleže sintetičnega letalskega goriva, države članice upoštevajo vse globe v zvezi z minimalnimi deleži sintetičnega letalskega goriva, za katere je dobavitelj letalskega goriva že odgovoren v zvezi z zadevnim obdobjem iz tega odstavka, da bi se izognili dvojnemu kaznovanju.

6. Države članice zagotovijo, da se vsakemu dobavitelju letalskega goriva, za katerega je dokazano, da je predložil zavajajoče ali netočne informacije o značilnostih ali izvoru trajnostnih letalskih goriv, predložene na podlagi člena 9(2) in člena 10, naloži globa. Ta globa je sorazmerna in odvračilna ter znaša vsaj dvakratnik zmnožka razlike med povprečno letno ceno konvencionalnega letalskega goriva in trajnostnega letalskega goriva na tono ter količine letalskih goriv, o katerih so bile predložene zavajajoče ali netočne informacije.

7. Pristojni organ ali organi v odločbi o naložitvi glob iz odstavkov 2, 4, 5 in 6 tega člena pojasnijo metodologijo, ki se uporablja za določanje cene letalskega goriva, trajnostnega letalskega goriva in sintetičnega letalskega goriva na trgu Unije za letalsko gorivo. Ta metodologija temelji na preverljivih in objektivnih merilih, vključno z zadnjim tehničnim poročilom, ki je na voljo, iz člena 13.

8. Države članice zagotovijo, da vsak dobavitelj letalskega goriva, ki ima primanjkljaj obveznosti iz člena 4 v zvezi z minimalnimi deleži trajnostnih letalskih goriv ali sintetičnih letalskih goriv v določenem poročevalnem obdobju, oskrbuje trg v naslednjem poročevalnem obdobju s količino tega goriva, ki je enaka zadevnemu primanjkljaju, poleg njegove obveznosti za poročevalno obdobje.

Z odstopanjem od prvega pododstavka se za sintetična letalska goriva v obdobjih od 1. januarja 2030 do 31. decembra 2031 in od 1. januarja 2032 do 31. decembra 2034 uporabljajo naslednja pravila:

▼B

- (a) vsak dobavitelj letalskega goriva, ki ima primanjkljaj obveznosti iz člena 4 v zvezi s povprečnimi deleži sintetičnih letalskih goriv v obdobju od 1. januarja 2030 do 31. decembra 2031, poleg obveznosti za navedeno obdobje trg pred koncem obdobja od 1. januarja 2032 do 31. decembra 2034 oskrbuje s količino sintetičnega letalskega goriva, ki je enaka zadevnemu primanjkljaju, ter
- (b) vsak dobavitelj letalskega goriva, ki ima primanjkljaj obveznosti iz člena 4 v zvezi s povprečnimi deleži sintetičnih letalskih goriv v obdobju od 1. januarja 2032 do 31. decembra 2034, poleg obveznosti za poročevalno obdobje trg v naslednjem poročevalnem obdobju oskrbuje s količino sintetičnega letalskega goriva, ki je enaka zadevnemu primanjkljaju.

Izpolnjevanje obveznosti iz prvega in drugega pododstavka tega odstavka dobavitelja letalskega goriva ne razbremeni obveznosti plačila glob iz odstavkov 4 in 5.

9. Države članice imajo na nacionalni ravni potreben pravni in upravni okvir za zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti in pobiranja glob.

10. Države članice si prizadevajo zagotoviti, da se prihodki, ustvarjeni z globami, ali enakovredna finančna vrednost teh prihodkov uporabijo za podporo raziskovalnim in inovacijskim projektom na področju trajnostnih letalskih goriv in proizvodnje trajnostnih letalskih goriv ali mehanizmom, ki omogočajo premostitev razlik v cenah med trajnostnimi letalskimi gorivi in konvencionalnimi letalskimi gorivi.

Kadar se taki prihodki dodelijo v splošni proračun države članice, se šteje, da je država članica izpolnila zahteve iz prvega pododstavka, če izvaja politike finančne podpore za raziskovalne in inovacijske projekte na področju trajnostnih letalskih goriv, proizvodnje trajnostnih letalskih goriv ali politike, ki podpirajo mehanizme, ki omogočajo premostitev razlik v cenah med trajnostnimi letalskimi gorivi in konvencionalnimi letalskimi gorivi, katerih vrednost je enaka ali višja od prihodkov, ustvarjenih z globami.

Države članice do 25. septembra 2026 in nato vsakih pet let objavijo poročilo o uporabi skupnih prihodkov, ustvarjenih z globami, in informacije o ravni odhodkov, dodeljenih raziskovalnim in inovacijskim projektom na področju trajnostnih letalskih goriv in proizvodnje trajnostnih letalskih goriv ali politikah, ki podpirajo mehanizme, ki omogočajo premostitev razlik v cenah med trajnostnimi letalskimi gorivi in konvencionalnimi letalskimi gorivi.

Člen 13

Zbiranje in objava podatkov

1. Agencija vsako leto objavi tehnično poročilo na podlagi poročil iz členov 7, 8 in 10 ter ga posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu. To poročilo vsebuje vsaj naslednje informacije:

▼B

- (a) skupno količino trajnostnega letalskega goriva, ki so jo na ravni Unije operatorji zrakoplovov kupili za uporabo pri letih, zajetih s to uredbo, z odhodom z letališča Unije, in po posameznih letališčih Unije;
- (b) skupno količino trajnostnega letalskega goriva in sintetičnih letalskih goriv, ki se dobavljajo na ravni Unije, po posameznih državah članicah in po posameznih letališčih Unije. Poročilo vključuje količino in vrsto surovin, uporabljenih na ravni Unije, po posameznih državah članicah in letališčih Unije, ter analizo zmožnosti dobaviteljev letalskega goriva, da upoštevajo minimalne deleže, opredeljene v Prilogi I;
- (c) kolikor je to mogoče, količino trajnostnih letalskih goriv, dobavljenih v tretjih državah, s katerimi so Unija ali Unija in njene države članice sklenile sporazum, ki ureja zagotavljanje storitev zračnega prevoza, in v drugih tretjih državah, kjer so take informacije javno dostopne;
- (d) stanje na trgu, vključno z informacijami o cenah, in trende v proizvodnji in uporabi trajnostnih letalskih goriv v Uniji in po posameznih državah članicah ter, če je to mogoče, v tretjih državah, s katerimi so Unija ali Unija in njene države članice sklenile sporazum, ki ureja zagotavljanje storitev zračnega prevoza, in v drugih tretjih državah, vključno z informacijami o razvoju cenovnega razkoraka med trajnostnimi letalskimi gorivi in konvencionalnimi letalskimi gorivi;
- (e) stanje skladnosti organa za upravljanje letališča Unije po posameznih letališčih v zvezi z obveznostmi iz člena 6;
- (f) stanje skladnosti posameznega operatorja zrakoplova in dobavitelja letalskega goriva, ki ima v skladu s to uredbo obveznost v poročevalnem obdobju;
- (g) izvor in značilnosti vseh trajnostnih letalskih goriv ter trajnostne značilnosti vodika za letalstvo, ki so jih operatorji zrakoplovov kupili za uporabo na letih, zajetih s to uredbo, z odhodom z letališč Unije;
- (h) povprečno skupno vsebnost aromатов in naftalena v volumskem odstotku ter vsebnost žvepla v masnem deležu v dobavljenem letalskem gorivu po posameznih letališčih Unije in na ravni Unije;
- (i) stanje napredka pri projektih na letališčih Unije, ki izvajajo pobude iz člena 7(3).

2. Agencija se lahko pri pripravi tega poročila posvetuje s strokovnjaki držav članic.

*Člen 14***Shema okoljskega označevanja**

1. Vzpostavi se prostovoljna shema okoljskega označevanja, ki omogoča merjenje okoljske učinkovitosti letov.

2. Oznake, izdane v skladu s tem členom, se uporabljajo za operaterje zrakoplovov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, za lete, zajete s to uredbo, z odhodom z letališč Unije. Kadar operator zrakoplova zahteva izdajo oznake v skladu s tem členom, zahteva tako oznako za vse svoje lete, zajete s to uredbo, z odhodom z letališč Unije.

Operatorji zrakoplovov lahko zahtevajo izdajo oznak v skladu s tem členom tudi za svoje lete, zajete s to uredbo, s prihodom na letališča Unije. Kadar operator zrakoplova zahteva izdajo oznake v skladu s tem pododstavkom, zahteva tako oznako za vse svoje lete, ki prihajajo na letališča Unije.

3. Oznake, izdane v skladu s tem členom, potrjujejo raven okoljske učinkovitosti leta na podlagi informacij iz drugega pododstavka tega odstavka. Raven okoljske učinkovitosti leta se določi na podlagi povprečne okoljske učinkovitosti letov, ki jih zadevni letalski prevoznik opravi na določeni progi za predhodno ustrezno obdobje voznega reda letov v smislu člena 2, točka (d), Uredbe (EGS) št. 95/93.

Oznake, izdane v skladu s tem členom, vsebujejo naslednje informacije:

(a) pričakovani ogljični odtis na potnika, izražen v merskih enotah, kot so kilograme CO₂ na potnika, za obdobje veljavnosti oznake;

(b) pričakovana učinkovitost glede CO₂ na kilometer, izražena v merskih enotah, kot so grami CO₂ na potnika na kilometer, za obdobje veljavnosti oznake.

4. Pričakovani ogljični odtis na potnika in pričakovano učinkovitost glede CO₂ na kilometer leta določi Agencija na podlagi standardizirane in znanstveno utemeljene metodologije ter informacij, ki jih zagotovijo operatorji zrakoplovov v zvezi z vsemi ali nekaterimi od naslednjih dejavnikov:

(a) vrste zrakoplovov, povprečno število potnikov in količine tovora, ki se po potrebi dopolnijo z ocenami navedenih dejavnikov, kot so povprečni koeficienti zasedenosti za določeno progo za določeno časovno obdobje, ter

(b) učinkovitost goriva, uporabljenega na letih, ki jih opravi operator zrakoplova, na podlagi porabe goriva in z uporabo metrik, kot so skupna količina natočenih trajnostnih letalskih goriv, odstotek v skupni porabi goriva, kakovost in izvor, sestava in emisije v življenjskem ciklu zaradi uporabe goriva, izračunane za let.

▼B

5. Oznake, izdane na podlagi tega člena, veljajo za omejeno obdobje, ki ni daljše od enega leta, kot je določeno v izvedbenih aktih iz odstavka 11, točka (c). Obdobje veljavnosti oznake operator zrakoplova jasno prikaže skupaj z oznako.

6. Agencija na zahtevo operatorja zrakoplova izda oznake za vsak let ali niz letov, ki se opravljajo pod enakimi pogoji, na podlagi informacij iz odstavka 3 ter standardizirane in znanstveno utemeljene metodologije in dejavnikov iz odstavka 4.

Agencija lahko od operatorja zrakoplova zahteva, da predloži potrebne dodatne informacije za izdajo oznake.

Kadar operator zrakoplova ne predloži vseh informacij, ki jih Agencija potrebuje za izdajo zahtevane oznake, Agencija zahtevo zavrne.

Operator zrakoplova lahko vloži pritožbo zoper odločitve Agencije, sprejete na podlagi tega odstavka in odstavka 7 tega člena. Taka pritožba se vloži pri odboru za pritožbe iz člena 105 Uredbe (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁷⁾ v desetih dneh od uradnega obvestila o odločitvi. Uporabljajo se člena 106 in 107, člen 108(2) in (3) ter členi 111, 112, 113 in 114 Uredbe (EU) 2018/1139. Vsaka odločitev, ki jo Agencija sprejme na podlagi tega odstavka, se sprejme brez nepotrebnega odlašanja.

7. Agencija redno preverja, ali so se dejavniki, na podlagi katerih je bila izdana oznaka za posamezen let ali niz letov, opravljenih pod enakimi pogoji, spremenili. Če Agencija ugotovi, da oznaka ni več ustrezna, obstoječo oznako prekliče ali izda novo oznako, pred tem pa operatorju omogoči, da izrazi svoje mnenje. Agencija o svoji odločitvi obvesti operatorja zrakoplova.

Operator zrakoplova brez odlašanja ustrezno prilagodi prikaz oznake.

8. Operatorji zrakoplovov, ki jim je bila izdana oznaka v skladu z odstavkom 6, prikažejo oznako, ki vsebuje informacije iz odstavka 3, drugi pododstavek. Oznaka je lahko dostopna in razumljiva. Prikazana je na način, ki strankam omogoča enostavno primerjavo okoljske učinkovitosti letov, ki jih opravljajo različni operatorji zrakoplovov, ki letijo na isti progi. Kadar operator zrakoplova prikaže oznako na prodajnem mestu ali pri kakršnem koli drugem stiku s strankami, to stori za vse lete, ki spadajo na področje uporabe te uredbe.

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2018 o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter spremembi uredb (ES) št. 2111/2005, (ES) št. 1008/2008, (EU) št. 996/2010, (EU) št. 376/2014 ter direktiv 2014/30/EU in 2014/53/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi uredb (ES) št. 552/2004 in (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 (UL L 212, 22.8.2018, str. 1).

▼B

9. Za financiranje stroškov storitve, ki jo zagotavlja Agencija, se za izdajo oznake na zahtevo operatorja zrakoplova plača pristojbina. Prihodki, ustvarjeni s takimi pristojbinami, pomenijo druge prihodke v smislu člena 120(1) Uredbe (EU) 2018/1139 in se obravnavajo kot namenski prejemki, ki jih Agencija dodeli za kritje navedenih stroškov. Uporablja se člen 126(2) in (3) Uredbe (EU) 2018/1139. Znesek pristojbine se določi v skladu s členom 126(4) Uredbe (EU) 2018/1139.

10. Agencija v okviru svojih nalog na področju varstva okolja iz člena 87(2) Uredbe (EU) 2018/1139 prispeva k ozaveščanju o obstoju sheme označevanja, vzpostavljene s tem členom.

11. Za zagotovitev enotnega izvajanja in skladnosti s pravili iz tega člena Komisija do 1. januarja 2025 sprejme izvedbene akte, s katerimi določi podrobne določbe o:

- (a) standardizirani in znanstveno utemeljeni metodologiji iz odstavka 4 na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih podatkov, zlasti podatkov, ki jih zagotovi Agencija, vključno z metodologijo za uporabo ocen iz odstavka 4, točka (a);
- (b) postopku, po katerem morajo operatorji zrakoplovov Agenciji zagotoviti ustrezne informacije za izdajo oznake, in postopku, po katerem Agencija izda navedeno oznako, vključno z rokom, v katerem mora Agencija sprejeti odločitev na podlagi odstavka 6;
- (c) trajanju veljavnosti oznak, izdanih v skladu s tem členom, ki ni daljše od enega leta;
- (d) pogojih, pod katerimi mora Agencija opraviti preverjanje iz odstavka 7;
- (e) postopku iz odstavka 7, po katerem lahko Agencija prekliče obstoječe oznake ali izda novo oznako;
- (f) predlogah za prikaz oznak, izdanih na podlagi tega člena;
- (g) zagotavljanju enostavnega dostopa do vseh izdanih oznak v strojno berljivi obliki;
- (h) možnosti in pogojih, pod katerimi lahko operatorji zrakoplovov brez uporabe oznake iz tega člena prikažejo morebitne informacije o okoljski učinkovitosti, podobne tistim iz odstavka 3, za lete z odhodom z letališč Unije.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 16(3).

▼B

12. Komisija do 1. julija 2027 opredeli in oceni razvoj delovanja sheme označevanja, vzpostavljene s tem členom, ter morebitne izboljšave ali dodatne ukrepe v zvezi s tako shemo, zlasti z namenom vzpostavitve obvezne sheme okoljskega označevanja, ki bi zajemala vse vidike okoljske učinkovitosti letov ali niza letov in različne ukrepe za razogljičenje, ki jih sprejmejo operatorji zrakoplovov, ob doslednem spoštovanju prava Unije. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo z glavnimi ugotovitvami ocene, izvedene na podlagi tega odstavka. Po potrebi lahko navedenemu poročilu priloži zakonodajni predlog.

*Člen 15***Mehanizmi prilagodljivosti**

1. Z odstopanjem od člena 4(1) lahko dobavitelj letalskega goriva od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2034 za vsako poročevalno obdobje dobavi minimalne deleže trajnostnega letalskega goriva, opredeljenega v Prilogi I, kot tehtano povprečje celotnega letalskega goriva, ki ga je dobavil na vseh letališčih Unije za to poročevalno obdobje.

2. Komisija do 1. julija 2024 opredeli in oceni razvoj na področju proizvodnje in dobave trajnostnih letalskih goriv na trgu Unije za letalsko gorivo ter oceni morebitne izboljšave ali dodatne ukrepe v zvezi z obstoječim mehanizmom prilagodljivosti trajnostnih letalskih goriv iz odstavka 1, kot je vzpostavitev ali priznanje sistema trgovanja s trajnostnimi letalskimi gorivi, da se omogoči oskrba z gorivom v Uniji brez fizične povezave z mestom dobave, da bi se v obdobju prilagodljivosti dodatno olajšali dobava in uporaba trajnostnih letalskih goriv za letalstvo.

Tak možen sistem, ki vključuje elemente sheme „book and claim“, bi lahko operatorjem zrakoplovov ali dobaviteljem goriva ali obojim omogočil nakup trajnostnih letalskih goriv na podlagi pogodbenih dogovorov z dobavitelji letalskega goriva in prijavo uporabe trajnostnih letalskih goriv na letališčih Unije.

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem navede glavne ugotovitve ocene, izvedene na podlagi tega odstavka, in mu po potrebi priloži zakonodajni predlog.

*Člen 16***Postopek v odboru**

1. Komisiji pomaga Odbor ReFuelEU za letalstvo (v nadaljnjem besedilu: Odbor). Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

▼B

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

*Člen 17***Poročila in pregled**

1. Komisija do 1. januarja 2027 in nato vsaka štiri leta Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te uredbe.

2. Poročilo vsebuje podrobno oceno v zvezi z razvojem trga letalskih goriv in njegovim vplivom na delovanje notranjega letalskega trga Unije, vključno z vplivom na konkurenčnost in povezljivost, zlasti za otoke in oddaljena ozemlja, ter na stroškovno učinkovitost zmanjšanja emisij v življenjskem ciklu. V poročilu se oceni tudi potreba po naložbah, zaposlovanju in usposabljanju ter raziskavah in inovacijah na področju trajnostnih letalskih goriv. Poleg tega so v poročilu navedene informacije o tehnološkem napredku na področju raziskav in inovacij v letalskem sektorju, ki so relevantne za trajnostna letalska goriva, tudi v zvezi z zmanjšanjem emisij, ki niso emisije CO₂, ali tehnologijami za neposredni zajem iz zraka.

3. V poročilu se oceni morebitna potreba po reviziji področja uporabe te uredbe, opredelitve trajnostnih letalskih goriv, upravičenih goriv in minimalnih deležev iz člena 4 in Priloge I ter višine glob. V poročilu se oceni morebitna razširitev področja uporabe te uredbe z vključitvijo drugih virov energije in drugih vrst sintetičnih goriv, opredeljenih v Direktivi (EU) 2018/2001, ob ustreznem upoštevanju načela tehnološke nevtralnosti. V poročilu se ocenijo tudi pobude, izboljšave in dodatni ukrepi za nadaljnje olajšanje in spodbujanje večje dobave in uporabe nenadomestnih letalskih goriv ter povezane storitve, infrastruktura in tehnologije skladne s ciljem razogljičenja zračnega prevoza ob hkratnem ohranjanju enakih konkurenčnih pogojev.

4. V poročilu se preuči morebitna vključitev mehanizmov za podporo proizvodnji in polnjenju trajnostnih letalskih goriv, vključno z zbiranjem in uporabo sredstev, ter za omejitev negativnih učinkov te uredbe na povezljivost in konkurenčnost. V poročilu se preuči, ali bi morali taki mehanizmi vključevati finančne in druge mehanizme za premostitev razlik v cenah med trajnostnimi letalskimi gorivi in konvencionalnimi letalskimi gorivi.

5. V poročilu se oceni učinek izvzetij, odobrenih na podlagi člena 5, na delovanje notranjega letalskega trga.

▼B

Poročilo v največji možni meri vključuje informacije o razvoju politike v zadevnih tretjih državah, tudi v okviru njihovih večstranskih in dvostranskih sporazumov z Unijo ali z Unijo in njenimi državami članicami, ter o razvoju morebitnega okvira politike za dobavo in polnjenje trajnostnih letalskih goriv na ravni ICAO.

V poročilu se oceni konkurenčnost letalskih prevoznikov in letaliških vozlišč Unije v primerjavi z njihovimi konkurenti v zadevnih tretjih državah ter morebitno preusmerjanje, zlasti s preusmeritvijo prometa na letališka vozlišča v tretjih državah, kar bi povzročilo selitev virov CO₂. Če na mednarodni ravni ne bo podobno ambiciozne obvezne sheme za uporabo trajnostnih letalskih goriv za mednarodne lete, kot so zahteve iz te uredbe, ali mehanizmov, razvitih na mednarodni ravni, ki bi omogočili izogibanje tveganju selitve virov CO₂ in izkrivljanju konkurence v mednarodnem letalstvu, Komisija do 31. decembra 2026, kadar je to ustrezno, zlasti razmisli o mehanizmih, ciljno usmerjenih v preprečevanje navedenih učinkov, po potrebi tudi z razširitvijo mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2023/956 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁸⁾, na mednarodno letalstvo, ter o drugih vrstah ukrepov ob upoštevanju dejstva, da je končni namembni kraj leta zunaj ozemlja Unije.

6. Poročilo vsebuje podrobne informacije o izvrševanju te uredbe. V poročilu se lahko preuči, ali bi bilo treba to uredbo spremeniti, in, kadar je to ustrezno, o katerih spremembah bi bilo treba razmisliti, v skladu z morebitnim okvirom politike o uporabi trajnostnih letalskih goriv na ravni ICAO.

Komisija v okviru prvega poročila ali pred tem v samostojnem poročilu, predloženem Evropskemu parlamentu in Svetu, oceni možne ukrepe za optimizacijo vsebnosti goriva v letalskih gorivih.

7. Komisija se pri pripravi tega poročila vsaj šest mesecev pred njegovim sprejetjem posvetuje z državami članicami.

Člen 18

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2024.

Členi 4, 5, 6, 8 in 10 se uporabljajo od 1. januarja 2025.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2023/956 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o vzpostavitvi mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah (UL L 130, 16.5.2023, str. 52).

*PRILOGA I***Deleži trajnostnih letalskih goriv iz člena 4**

- (a) Od 1. januarja 2025 vsako leto minimalni delež 2 % trajnostnih letalskih goriv.
- (b) Od 1. januarja 2030 vsako leto minimalni delež 6 % trajnostnih letalskih goriv, od tega:
 - (i) za obdobje od 1. januarja 2030 do 31. decembra 2031 povprečni delež 1,2 % sintetičnih letalskih goriv v tem obdobju, od tega vsako leto najmanj 0,7 % sintetičnih letalskih goriv;
 - (ii) za obdobje od 1. januarja 2032 do 31. decembra 2034 povprečni delež 2,0 % sintetičnih letalskih goriv v tem obdobju, od tega vsako leto minimalni delež 1,2 % od 1. januarja 2032 do 31. decembra 2033 in minimalni delež 2,0 % sintetičnih letalskih goriv od 1. januarja 2034 do 31. decembra 2034.
- (c) Od 1. januarja 2035 vsako leto minimalni delež 20 % trajnostnih letalskih goriv, od tega najmanj 5 % sintetičnih letalskih goriv.
- (d) Od 1. januarja 2040 vsako leto minimalni delež 34 % trajnostnih letalskih goriv, od tega najmanj 10 % sintetičnih letalskih goriv.
- (e) Od 1. januarja 2045 vsako leto minimalni delež 42 % trajnostnih letalskih goriv, od tega najmanj 15 % sintetičnih letalskih goriv.
- (f) Od 1. januarja 2050 vsako leto minimalni delež 70 % trajnostnih letalskih goriv, od tega najmanj 35 % sintetičnih letalskih goriv.

PRILOGA II

Predloga za poročanje operatorjev zrakoplovov

Predloga za poročanje operatorjev zrakoplovov o polnjenju letalskih goriv

Letališče Unije	Koda ICAO letališča Unije	Letna potreba po letalskem gorivu (v tonah)	Dejansko natočeno letalsko gorivo (v tonah)	Letna nenatočena količina (v tonah)	Skupna letna nenatočena količina (v tonah)	Letna natočena količina v skladu s pravili o varnosti goriva (v tonah)

Predloga za poročanje operatorjev zrakoplovov o nakupih trajnostnih letalskih goriv

Skupno število opravljenih letov	Skupno število ur letenja	Dobavitelj goriva	Kupljena količina (v tonah)	Postopek pretvorbe	Značilnosti	Izvor surovin	Emisije v življenjskem ciklu